

Cuvânt-înainte

Este deja evident faptul că exercițiul dublat de efort susținut, practica temeinică, precum și respectarea unei discipline de lucru constituie repere fundamentale în domeniile importante ale activității umane, printre care cel educațional și cel militar. Se poate considera, astfel, că lucrarea de față îi pregătește din mai multe puncte de vedere pe elevii care optează pentru admiterea în colegiile liceale militare din țară, provocându-i să dubleze determinarea necesară obținerii unor rezultate foarte bune cu rigoarea și dorința de a-și verifica și exersa atât competențele de înțelegere și de analiză a textelor literare, cât și cunoștințele de limba română dobândite în gimnaziu.

Auxiliarul vine, de asemenea, în sprijinul profesorilor de limba și literatura română, ca un instrument de lucru util în activitatea didactică, facilitându-le situațiile în care doresc să verifice gradul de însușire de către elevi a noțiunilor de limba română studiate, precum și operarea eficientă cu acestea.

Din punct de vedere structural, lucrarea are două secțiuni. Prima este alcătuită din exerciții de fonetică, ortografie și punctuație, vocabular, morfologie, sintaxă și stilistică. În cea de-a doua parte sunt propuse teste propriu-zise, realizate conform modelului de subiect consacrat în ultimii ani la concursul de admitere la fiecare dintre colegiile militare. Atât exercițiile, cât și testele au câte patru variante de răspuns, dintre care doar una este corectă, iar cheia lor se regăsește la finalul auxiliarului.

Alte repere importante, atât în educație, cât și în context militar, sunt experiența, abilitatea de adaptare și de îmbunătățire a activității. Iar autoarele prezentului auxiliar, realizat sub forma unei culegeri de exerciții și teste-grilă care vizează variatele compartimente ale limbii române, ilustrează foarte bine aceste calități. Valorificându-și bogata experiență didactică și creatoare, autoarele s-au raportat și la elementele de actualitate din domeniu, aflate în vigoare: programa școlară de gimnaziu la Limba și literatura română, programa pentru Evaluarea Națională, programele de admitere în colegiile liceale militare, precum și DOOM³.

Diversitatea exercițiilor propuse, gradul variat de dificultate, organizarea materialului propus și forma de prezentare sunt doar câteva dintre argumentele ce recomandă această lucrare, adăugându-se elementelor menționate mai sus și conferindu-i rolul de veritabil ajutor în traseul spre reușita la examen. Astfel, elevii vor avea deschise căile autoevaluării și autocunoașterii, vor dobândi un plus de încredere în propriile capacități de lucru și intelectuale, vor deveni concurenți declarați „admiși” în contextul educațional dorit, la un colegiu militar național.

Prof. Daniel Georgescu,
Inspector general pentru Limba și literatura română în Ministerul Educației

Steliana-Mihaela Lambru

- profesor de Limba și literatura română la Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” Breaza, județul Prahova, profesor metodist și membru în Consiliul Consultativ al disciplinei Limba și literatura română din I.Ș.J. Prahova;
- membru în comisia națională pentru propunerea subiectelor de Limba și literatura română pentru Examenul de Bacalaureat, probele E.a) și E.d);
- membru în comisia de redactare a subiectelor de Limba și literatura română pentru admiterea la Școala de Maiștri Militari și Subofițeri „Basarab I” Pitești;
- membru în comisia de redactare a subiectelor pentru admiterea la Școala de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr” din Câmpina;
- membru în Comisia Interministerială (Ministerul Educației și Ministerul Apărării) pentru realizarea subiectelor de admitere în colegiile militare la disciplina Limba și literatura română.

Maria-Cristina Marian-Ionescu

- doctor în filologie, profesor de Limba și literatura română la Colegiul Național „Ion Luca Caragiale” Ploiești, inspector de Limba și literatura română în cadrul I.Ș.J. Prahova;
- membru al grupurilor de lucru pentru elaborarea curriculumului pentru învățământul secundar superior;
- formator național pentru programul CPPECN (Corpul de profesori evaluatori pentru examenele și concursurile naționale);
- membru în Comisia Națională de Limba și literatura română din 2000 până în prezent;
- membru în grupul de lucru pentru elaborarea variantelor de subiecte pentru olimpiadă (2005–2017);
- evaluator de manuale școlare, auxiliare școlare și materiale didactice.

Fonetică

1. Sunt numai vocale în seria:

A. a, e, i, o, u, ă, î, â;	B. e, i, o, u;
C. a, ă, î, â;	D. a, e, i, o, u.

2. Seria în care cuvintele conțin numai vocale și consoane este:

A. geană, aerat, alee;	B. folie, fluviu, acuarelă;
C. siestă, echer, echinocțiu;	D. dicționar, duel, microbian.

3. Litera o este vocală în toate cuvintele din seria:

A. tigroaică, felioară, poartă;	B. sacou, potrivit, maiou;
C. platou, floare, acolo;	D. cotoi, tablou, ursoaică.

4. Există diftongi în toate cuvintele din seria:

A. beau, soare, ciocolată;	B. câine, împăiat, copii;
C. iarbă, greșeau, fereastră;	D. roată, ceapă, ceață.

5. Există diftongi în toate cuvintele din seria:

A. coasă, ghiul, ghiuden;	B. floare, chiul, geometrie;
C. pleopă, cioară, geacă;	D. viață, moarte, seară.

6. Există diftongi în toate cuvintele din seria:

A. cheamă, ploaie, ciung;	B. coarnă, cioc, cireasă;
C. fermoar, geană, geantă;	D. moară, deal, argou.

7. Există diftongi în toate cuvintele din seria:

A. ciută, goarnă, întrebă;	B. geam, roată, fiecare;
C. gogoasă, erou, clujean;	D. piatră, dulceață, întrebă.

8. Există diftongi în toate cuvintele din seria:

A. chiuvetă, icoană, augmentativ;	B. gheată, gheață, ghiocel;
C. piață, hârciog, locuitor;	D. școală, pustiu, două.

9. Există triftongi în toate cuvintele din seria:

A. lăcrămioară, floare, cioară;	B. leoaică, pleopă, cereau;
C. trotuar, geologie, ursoaică;	D. știau, tăiai, ploaie.

Semne de ortografie și de punctuație

1. În enunțul: *Te-ai închinat sfintei Ana?* (Mihail Sadoveanu, *Baltagul*), utilizarea semnului întrebării este corect explicată în seria:
 - A. semn de ortografie care marchează intonația propozițiilor și a frazelor interogative;
 - B. semn de punctuație care marchează intonația propozițiilor și a frazelor exclamative;
 - C. semn de punctuație care marchează intonația propozițiilor și a frazelor interogative;
 - D. semn de ortografie care marchează intonația propozițiilor și a frazelor exclamative.

2. Sunt numai semne de punctuație:
 - A. punctul, virgula, linia de dialog;
 - B. punctele de suspensie, semnul întrebării, semnul exclamării;
 - C. cratima, apostroful, bara oblică;
 - D. punctul și virgula, ghilimelele, punctul.

3. Este numai semn de ortografie:
 - A. apostroful;
 - B. punctul;
 - C. semnul exclamării;
 - D. virgula.

4. În enunțul: — *Ionel! Astâmpără-te, mamă!* (Ion Luca Caragiale, *Vizită...*), utilizarea semnului exclamării este corect explicată în seria:
 - A. semn de ortografie, folosit după un substantiv în vocativ, izolat de restul comunicării;
 - B. semn de punctuație, folosit după o interjecție izolată de restul comunicării;
 - C. semn de ortografie, folosit după o interjecție izolată de restul comunicării;
 - D. semn de punctuație, folosit după un substantiv în vocativ, izolat de restul comunicării.

5. În versul: *Vin țânțarii lăutarii, gândăceii, cărăbușii [...]* (Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*), folosirea virgulei este corect explicată în seria:
 - A. semn de ortografie, delimitează grafic o apozitie dezvoltată;
 - B. semn de punctuație, delimitează grafic o apozitie dezvoltată;
 - C. semn de ortografie, delimitează grafic părți de propoziție de același fel;
 - D. semn de punctuație, delimitează grafic părți de propoziție de același fel.

TESTUL 3

- Citește cu atenție textul de mai jos, apoi rezolvă cerințele:

*Adânce mare sub a lunii față,
Înseninată de-a ei blondă rază,
O lume-ntreagă-n fundul ei visează
Și stele-i poartă pe oglinda-i creață.*

*Dar mâni – ea falnică, cumplit turbează
Și mișcă lumea ei negru-măreață,
Pe-ale ei mii și mii de nalte brațe
Ducând peire – țări înmormântează.*

*Azi un diluviu, mâne-o mormântare,
O armonie, care capăt n-are –
Astfel e-a ei întunecată fire,*

*Astfel e sufletu-n antica mare.
Ce-i pasă – ce simțiri o să ni-nspire –
Indiferentă, solitară – mare!*

(Mihai Eminescu, *Adânce mare...*)

- Se regăsesc trăsături ale textului liric dat în seria:
 - exprimarea în mod direct a sentimentelor autorului; prezența descrierii; existența personajelor;
 - prezența eului liric; prezența descrierii; prezența narațiunii;
 - prezența eului liric; prezența elementelor de versificație; prezența mijloacelor artistice;
 - prezența narațiunii; prezența elementelor de versificație; prezența eului liric.
- Tema textului dat este:

A. marea;	B. visul;	C. oglinda;	D. natura.
- Măsura primelor două versuri este de:

A. 11 silabe, 11 silabe;	B. 12 silabe, 12 silabe;
C. 12 silabe, 11 silabe;	D. 11 silabe, 12 silabe.
- Sunt folosite cu sens figurat toate cuvintele din seria:

A. <i>stele, poartă, înmormântează;</i>	B. <i>diluviu, armonie, indiferentă;</i>
C. <i>față, visează, oglinda;</i>	D. <i>adânce, înseninată, mare.</i>

Cuprins

<i>Cuvânt-înainte</i>	5
<i>Programa de examen pentru disciplina limba și literatura română</i>	7
Partea I – Exerciții de antrenament	13
Fonetică	15
Semne de ortografie și de punctuație.....	25
Vocabular	29
Morfologie (părțile de vorbire flexibile și neflexibile)	36
Sintaxa propoziției și a frazei	62
Figuri de stil.....	77
Partea a II-a – Teste de antrenament	81
Răspunsuri	199